

1.- El desenvolupament de la parla i el llenguatge.

El nen, en tant que ser humà, disposa des del néixer de mecanismes neurobiològics, (oïda, laringe, nas, boca, i sistema nerviós), que li permetran desenvolupar el llenguatge. Perquè es produeixi aquest desenvolupament és igualment imprescindible i important el llenguatge adreçat al nen des del seu entorn.. Així doncs, cap dels dos components és suficient en si mateix, sinó que tots dos són indispensables: els orgànics i un mitjà lingüístic apropiat.

2.-Evolució del la parla i el llenguatge des del naixement fins a l'etapa de final de Parvulari.

0-6 mesos

Vocalitzacions no lingüístiques biològicament condicionades. Escassa influència de la llengua materna sobre aspectes productius.

6-9 mesos

Les vocalitzacions comencen a adquirir algunes característiques del llenguatge pròpiament dit: entonació, ritme to...

9-10

Preconversació: el nen vocalitza més durant els intervals deixats lliures per l'adult, també intenta espaiar i escorçar les vocalitzacions per donar pas a la resposta de l'adult.

11-12 mesos

Compren algunes paraules familiars, per exemple:"mama", "papa".
Vocalitzacions més precises i millor controlades en quant al to i la intensitat.
Agrupa sons i síl·labes repetides a voluntat.

12-18 mesos

Sorgeixen les primeres paraules funcionals. En aquestes primeres paraules es dona en general una sobreextensió semàntica (per ex. diu gos a tots els animals). Creixement quantitatiu a nivell de comprensió i producció de paraules.

18-24

Vocabulari de més de 50 elements. Comença espontàniament a ajuntar elements del vocabulari en frases de dos paraules. Comencen a aparèixer les primeres flexions. Per ex. plural.

24-30 mesos

Comencen a aparèixer les seqüències de tres elements. A aquest període se l'anomena de la parla telegràfica. Increment ràpid del vocabulari.

30-36 mesos

L'estructura de la frase va sent més complexa arribant a combinar quatre elements. Comencen a aparèixer les primeres frases coordinades, els pronoms, verbs auxiliars.

36-42 mesos

Vocabulari d'unes mil paraules. La complexitat gramatical dels enunciats és aproximadament la del llenguatge col·loquial dels adults però encara es produeixen errors.

42-54 mesos

El llenguatge està ben establert; les desviacions de la norma adulta tendeixen a donar-se més en l'estil que en la gramàtica.

Desenvolupament fonològic: Entre els dos i quatre anys el nen adquireix progressivament el sistema fonològic. Es pot perllongar fins més enllà dels 4 anys l'articulació dels sons x, j, s, i z. Es considera normal trobar dificultats en les síl·labes complexes (pla- fri gru...) fins 5-6 anys i en el so r fins 6-7.

3.-Treball per afavorir les condicions òptimes tant pel que fa l'estimulació lingüística com dels òrgans implicats en la parla i el llenguatge.

3.1.-Estimulació lingüística en l'entorn familiar.

-Parlar, en situacions de conversa bidireccional, molt clarament de manera pausada i en posició frontal (visió moviment llavis)

-Buscar moments específics per parlar amb el nen/a: abans d'anar a dormir, explicant-li contes, fent jocs de falda, etc...propiciant situacions que estimulin la producció verbal.

Anar dialogant amb l'ajuda d'imatges de contes, fotografies, etc...Intentar que les explicacions de l'adult siguin més aviat curtes, i amb estructures de frases repetitives. Per exemple: Davant d'una imatge preguntar: Qui és el protagonista?, Com és?, Què fa?, On és?, Perquè fa tal cosa? etc...

-Aprofitar moments com el bany, el menjar, el vestir-se i despullar-se, l'anar amb cotxe, l'anar a comprar, etc... per conversar i descriure el que s'està fent anomenant el vocabulari de cada situació en concret. En les rutines diàries interessa anomenar els diferents passos que anem fent en un ordre fix. Utilitzar frases no molt llargues, però que s'aniran repetint cada vegada que s'estigui en la mateixa situació.

En principi que el nen/a vagi repetint el model de frase que li proposa l'adult. Posteriorment que les diguin sols.

Per exemple en el bany: "Ara ens despullarem", "després ens posarem a la banyera", "Agafarem l'esponja", "Hi posarem sabó"...

-Evitar que el nen/a es comuniqui sense llenguatge oral si pot fer-ho. No acceptar el gest per aconseguir el que vol. Cal que ho verbalitzi encara que sigui per imitació del model de l'adult.

-No parlar mai repetint les paraules incorrectes que ell diu. Fer-li sempre correcció indirecta: Reempendre la paraula amb la pronunciació correcta i anar dient frases en les que surti la paraula en qüestió. Les frases haurien de ser

referides al mateix tema de conversa. Es tracta de proporcionar el model correcte de la paraula.

- Valorar molt quan es facin produccions correctes de paraules en les que hi havia hagut dificultats.
- Utilitzar sempre vocabulari adequat al nivell del nen/a.
- Parlar de les coses que els interessin, que siguin susceptibles de retenir la seva atenció.
- No renyar mai per parlar malament.
- En cas de dificultats no comentar-les ni comparar-les davant d'altres familiars, amics.

3.2.-Estimulació lingüística al parvulari.

A l'aula s'estableixen les diferents funcions del llenguatge que són:

La comunicativa, la llengua com a instrument per parlar.

La representativa, és la llengua utilitzada per representar i generalitzar, independentment del lloc i el temps, que va associada a la funció simbòlica.

La lúdico-creativa, la llengua per jugar, actuant sobre el propi cos i el medi.

L'heurística per ensenyar i aprendre.

La metalingüística sobre l'estudi de la mateixa llengua que es dona cap al final del Parvulari amb exercicis de cops de paraules, paraules curtes i paraules llargues.

Aquestes funcions es donen gràcies a la interacció entre:

MESTRA- ALUMNES: Quan la mestra dóna informació al grup sobre continguts, o de manera més lúdica com és l'explicació d'un conte, una cançó, làmines.

També fent música, sons, sorolls o fent psicomotricitat, inspirar respirar etc.

Agafem l'exemple d'uns contes, com a mostra de treball. Què hi treballem?

Es treballen les praxis fonètiques amb les onomatopeies quan els diem que l'ocell fa piu, piu, la serp zzt, zzt, amm, amm, La Marieta Cuacurta nyac, en el conte de *El Tabalet*. O en el conte de *La Castanyera*, cloc, cloc, nyam, nyam o en *El cuc i el cargol* zup-zup, cric-cric etc..

Es treballen les seqüències temporals, per exemple en els contes populars l'acció és en el passat i tenen una seqüència cronològica ordenada, amb una estructura molt fixada que permet a l'infant memoritzar i recuperar l'esquema i l'ajustament fonètic i la musicalitat del llenguatge.

L'explicació dels contes es fa amb suports visuals dels personatges: amb làmines, amb titelles, o amb el suport d'un llibre.

Aquest mateix esquema l'apliquem a les cançons, dites rodolins, etc.

MESTRA- ALUMNE/A . És més personal. A través de la comunicació amb cada nen es crea un diàleg en el que la mestra repeteix la frase que ha dit l'alumne si no ha estat prou correcta. Aquesta comunicació es dóna de manera espontània a les entrades a l'escola, quan els ajudem a posar-se la bata, quan comentem la feina, al pati, etc. És un llenguatge sobre la vida quotidiana, les seves

joguines, els seus pares o germans, les seves pors, quan comencen a quedar-se al menjador, els seus desitjos, els seus rebuigs, etc.

ALUMNE/A – ALUMNE/A. És la que es dona entre els mateixos nens mentre juguen a jocs simbòlics o a d'altres jocs en grup. És el llenguatge més enriquidor i més espontani, sobretot és molt bo pels nens que tenen la llengua poc treballada. Són els jocs de pares i mares o de comprar i vendre, on es reproduïxen els diàlegs que els nens senten a casa i els interioritzen i d'aquesta manera fan seves les frases que han sentit. Així, tot jugant ordenen, renyen, perdonen, feliciten o pregunten, etc. També agafen el telèfon i parlen cridant a algú, o pregunten pel company de classe que no ha vingut, perquè està malalt o fan veure que són la mare que parla amb l'àvia, etc.

Aquesta és la síntesi de com treballem el llenguatge oral, que de fet es treballa contínuament, però que potser amb aquestes explicacions us n'heu fet una idea més clara.

3.3.-Cura dels òrgans implicats en l'adquisició de la parla i el llenguatge.

Per aconseguir que l'aparell bucofonatori estigui en les condicions òptimes pel que fa al to muscular dels llavis i llengua, respiració, punts d'articulació, etc...perquè els sons es produeixin correctament, cal instaurar uns bons hàbits d'higiene i alimentaris.

-En relació a la masticació:

Afavorir l'ingesta d'aliments sòlids i l'hàbit de mastegar-ne de determinats que requereixen forçar els moviments de les mandíbules. Per exemple: Poma, pastanaga, fruits secs, fuet, pa amb crosta, etc...

Retirar el xumet i el biberó entre els 2-3 anys per evitar deformacions en el paladar i en les dents. Per fer-ho es poden utilitzar estratègies del tipus: Anar a portar-los al Patge Xiu-Xiu, als Gegants a la Geganteta de l'Escola, a la mestra, a algun amic que ha tingut un germanet petit, etc...preveient, si cal, que rebin alguna cosa a canvi.

-En relació a l'oïda:

Consultar i fer seguiment amb l'otorrino en els casos d'otitis. Es tracta d'evitar al màxim possibles pèrdues auditives que, encara que temporals, poden interferir en el procés d'adquisició del llenguatge:

-En relació a la respiració:

Ensenyar l'hàbit de sonar-se correctament per facilitar una bona respiració i per tant l'emissió correcta de l'aire a través del nas i la boca.